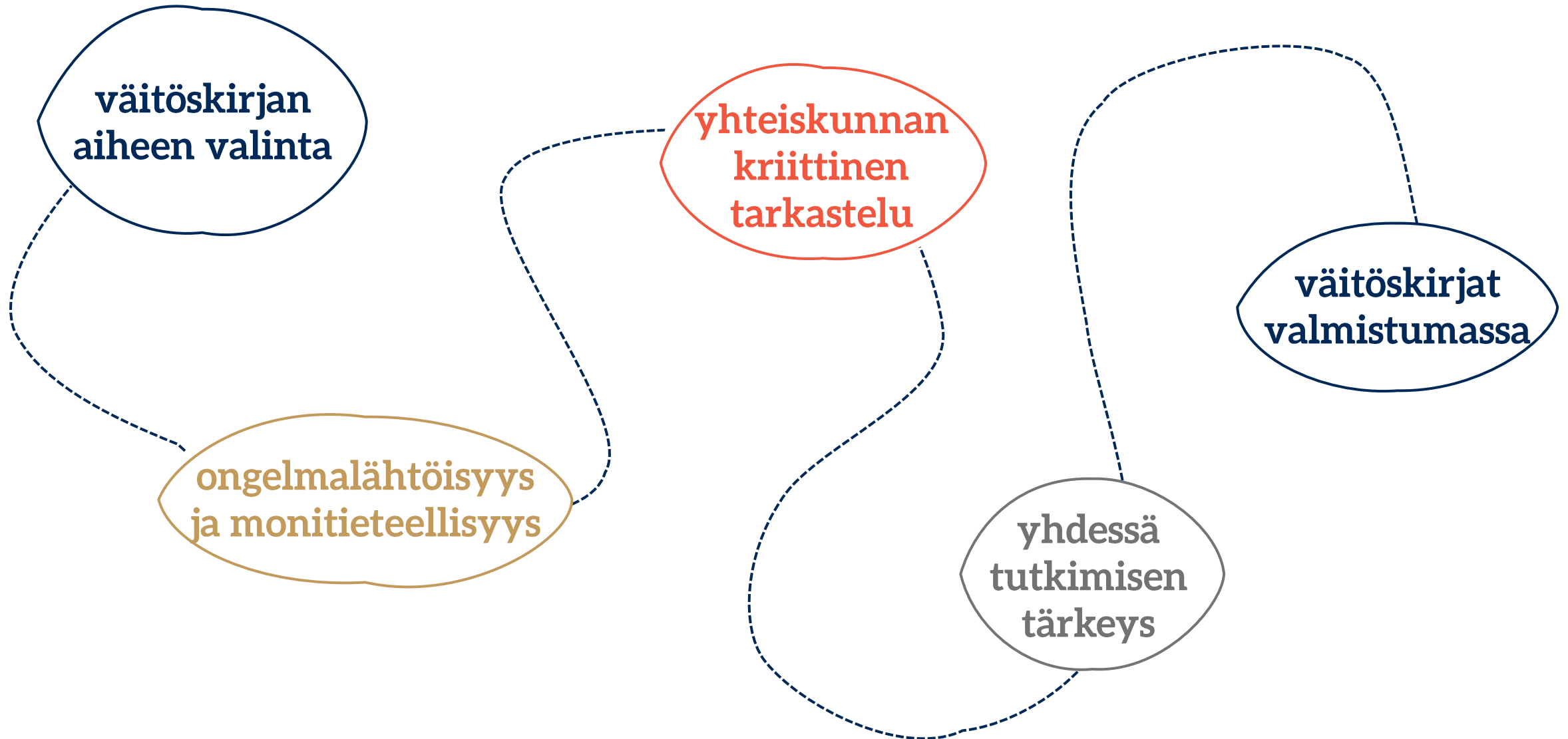

Kun kielentutkimus ei enää riitä Arvovalinnat väitöskirjapolulla

Tanja Seppälä & Venla Rantanen
Solki tutkii 21.5.2025

Mistä aloitimme?

Tanja

- Mitkä tekijät vaikuttavat aikuisten suomen kielen oppimiseen?
- Miten aikuiset kehittävät kielitaitoaan?

Venla

- Millaista on olla monikielinen nuori suomalaisessa koulujärjestelmässä?
- Miten lapset käyttävät eri kieliä koulussa?

Mitä konkreettisesti teimme?

Tanja

- Aineistona
 - Osallistujien taustatiedot ja kielitaitotiedot
 - Osallistujien haastattelut koulutuksen aikana ja sen jälkeen
- Määrällisen ja laadullisen tutkimuksen yhdistäminen
 - Tilastollinen tutkimus
 - Sisällönanalyysi
 - Narratiivisella otteella tehty tutkimus

Venla

- Kirjallisuuskatsaus monikieliseen pedagogiikkaan
- Etnografinen tutkimus: havainnointi + haastattelut kahdessa alakoulussa pk-seudulla
- Opettaja-tutkija-kaksoisroolissa toimiminen

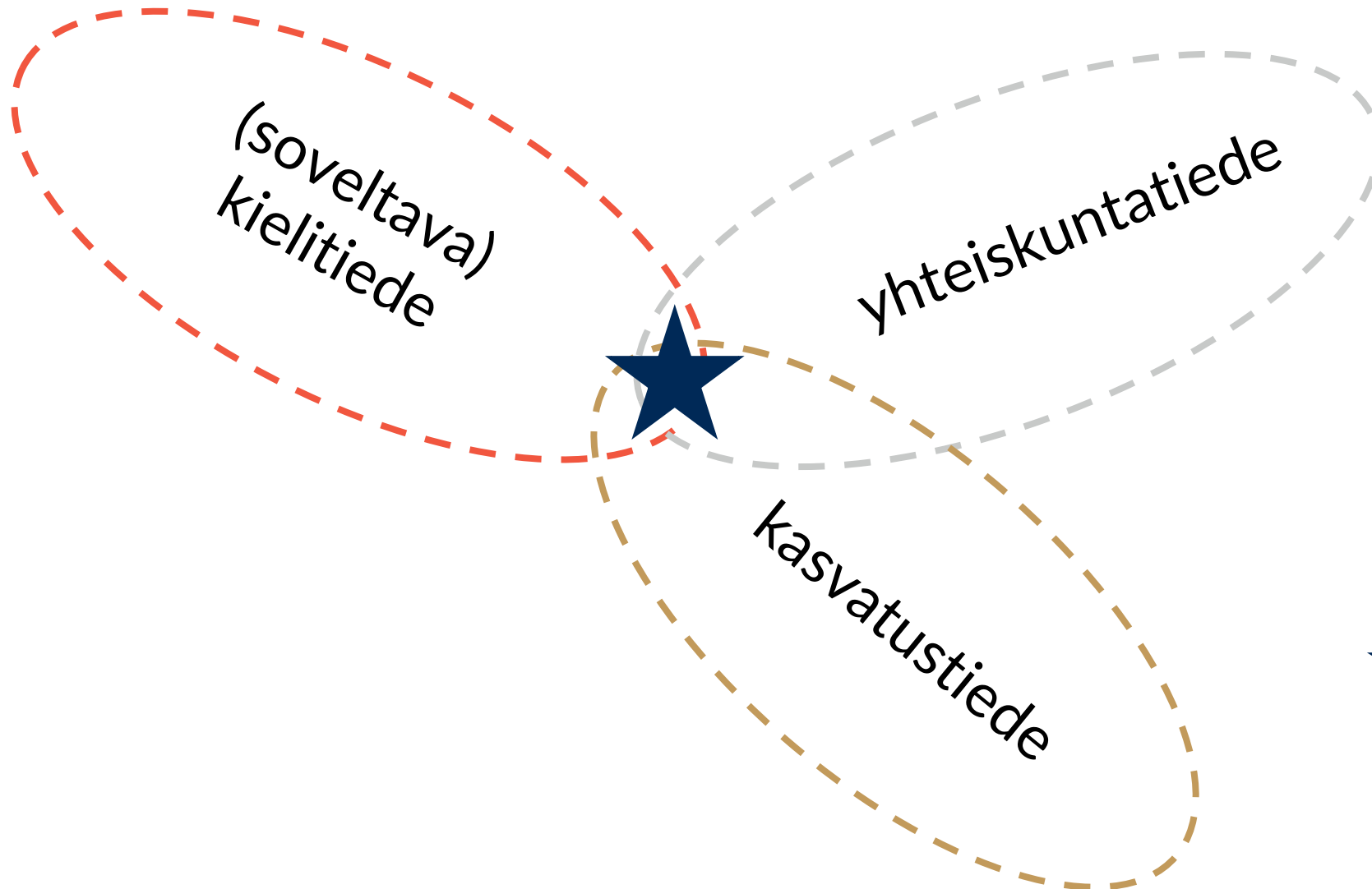
Kiinnostuksen kohteet tarkentuvat

Lähtökohtana jokin ongelma
Kiinnostus tarkastella ihmisten elämiä holistisesti

Kielikysymykset eivät olleetkaan keskeisimpiä tai osallistujille tärkeimpiä:
intersektionaalisuus, posthumanistinen näkökulma, kotoutumisen ja
kotouttamisen tutkimus, (kieli)koulutuspolitiikka, osallisuus, toimijuus,
dekoloniaalit näkökulmat...

Ratkaisuna monitieteisyys

Ratkaisuna monitieteisyys

★ = Olet tässä

Kriittisyys yhteiskunnan rakenteita kohtaan

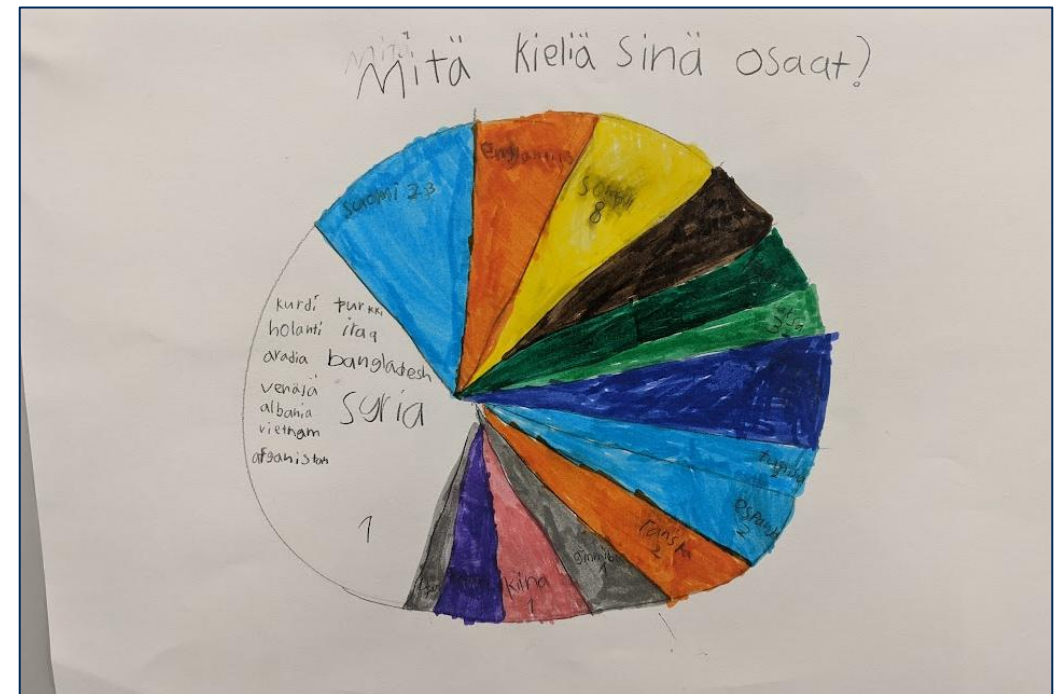
- Osallistujien haastatteluissa paljon negatiivisiakin kokemuksia
 - > kriittisyys odotuksia, tavoitteita ja poliittista suuntaa kohtaan (nopea sopeutuminen työmarkkinoille)

Yhdessä tutkimisen tärkeys

Osallistavat menetelmät ja yhteisön kanssa toimiminen

- Teoreettisten tavoitteiden lisäksi käytännöllisiä tavoitteita
- Erilaisen tiedon tuottaminen kyselytutkimusten rinnalle

Miksi kielentutkimus on kuitenkin tärkeää?

Kieli ikkunana yhteiskunnan rakenteisiin ja asenteisiin

- Kielten osaamisen merkitys – kielitaito portinvartijana yhteisöissä ja instituutioissa
- Vuorovaikutuksen tutkimuksen työkaluilla konkreettisia havaintoja ilmiöiden rakentumisesta
- Kielten merkitys identiteettien rakentamisessa

Millaisia tuloksia saimme?

Tanja

- Kielenoppimistavoitteet ovat monille liian korkeat, samalla monella (matala) kielitaito rajoittaa mahdollisuuksia
- Samat yksilöllistämisen keinot eivät sovi kaikille: esimerkiksi työelämäjaksosta myönteisiä ja kielteisiä kokemuksia
- Kotouttamisessa toimijuutta pyritään tukemaan, silti monet päätyvät välitilaan
- Aikuiset maahanmuuttaneet tulisi nähdä muutenkin kuin työvoimapulan paikkaajina
- Kieli(taito) ja sen kehittämisen mahdollisuudet kietoutuvat valintoihin ja polkuihin

Venla

- Monikielinen pedagogiikka = yhdenvertaisuus?
- Lapset asiantuntijoina monikulttuurisissa ympäristöissä ja lapsilähtöisessä pedagogiikassa, mutta haastavat rakenteet ja asenteet
- Lapset tulee nähdä lapsina, ei ainoastaan monikielisinä/maahanmuuttotautaisina lapsina
- Radikaali oppiminen lasten ja nuorten käytänteistä
- Kouluttajien ja kasvattajien tulee tarkastella omaa rooliaan kriittisesti esimerkiksi valkoisuuden näkökulmasta

Ajatuksia loppuun

- Kriittisyys: Kenen tekemiä tutkimuksia luemme? Kuka puhuu ja mistä arvomaailmasta käsin?
- Keitä kuullaan, kun koulutusta ja kotoutumista kehitetään? Ketkä ovat kehittämässä niitä?

*yhdenvertaisuus, moninaisuus,
kokonaisvaltaisuus, vaikuttavuus*

Kiitos! Kysymyksiä?

"Kielioppiminen ei koskaan riitä." Suomen kielen oppiminen kotoutumiskoulutuksessa ja kielenkäytön jälkeen

Seppälä T. (2022) Suomenoppijoiden toimijuus kotoutumiskoulutuksen yksilöllisissä ratkaisuissa. Teoksessa Seppälä, T., S. Lesonen, P. Iikkanen & S. D'hondt (toim.), *Kieli, muutos ja yhteiskunta. AFinLAN vuosikirja 2022*. Jyväskylä, s. 261-287.

Seppälä, T. (2022). Koulutustaustan ja lähtötaitotason merkitys suomen kielen oppimiselle kotoutumiskoulutuksessa. *Puhe ja kieli*, 42 (1), 17-44.

Seppälä, T. (2024). After Integration Training: Variation in profiles and investment in Finnish as a second language. *Eesti Rakenduslingvistika Uuring. Lähivõrdlusi. Lähivertailuja* 34, 221-256.

How multilingual children challenge normative structures in Finnish basic education

Rantanen, V. (2024) Multilingual pedagogies – towards more equitable education? *Apples – Journal for Applied Language Studies* 18(3)

Rantanen, V. (2024) Constructing identities in a diverse school setting: from Finnish learners to multilingual experts. *Journal of Language, identity and education*

Rantanen, V. (arvioinnissa) Sociolinguistics of mischief. Translingual practices of Posthuman children in a Finnish primary school class.

Lukusuositus

Tuuli Kurki (2019). Kotouttamistoimenpiteet voivat vahvistaa maahanmuuttajien syrjäytymistä (maahanmuuttajaistaminen). Helsingin yliopisto.

Oittinen, Riikka (2025). Nuorten eriytyvät arkitodellisuudet. Etnografinen tutkimus nuorten arjen eriytymisestä asumisessa, koulussa ja vapaa-ajan aktiviteeteissa. Helsingin yliopisto